

# Nemzetpolitikai összefoglaló

2019. 4. hét



MINISZTERELNÖKSÉG  
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI  
KUTATÓINTÉZET



## Energiával kell feltölteni a diaszpóra közösségeit

A Miniszterelnökség nemzetpolitikai feladatok koordinálásáért felelős miniszteri biztosa szerint fel kell tölteni energiával a diaszpóra magyar közösségeit, ezt a célt is szolgálja egy új, 500 millió forintos pályázat. Szilágyi Péter az M1 aktuális csatorna szerda esti műsorában azt mondta, a diaszpóra legnagyobb része a 20. században vándorolt ki különböző okok miatt, sokáig önerőből tartották fenn a közösséget és az intézményeket, de mára a legtöbb helyen „idősödő közösséggé” váltak. Őket akarják „megtölteni étellel” azáltal, hogy pályázat útján forrást teremtenek, amelyet új eszközök vásárlására, épület-felújításra is használhatnak. A miniszteri biztos tájékoztatása szerint 500 ezer és 2,5 millió forint közötti összegre lehet pályázni, amely vissza nem térítendő támogatás. Szilágyi Péter kiemelte, hogy 2010 előtt nem volt intézményesült kapcsolatuk a diaszpórával, mára azonban erős szervezet jött létre, amelyen keresztül tartani tudják a kapcsolatot az anyaországgal.



## Csíkkarcfalván átadták a Székelyföldi Jégkorong Akadémia orvosi és módszertani központját

Csíkkarcfalván pénteken átadták a Székelyföldi Jégkorong Akadémia orvosi és módszertani központját, mely a magyar állam 640 millió forintos támogatásával épült fel. Az épületben szárazedzések lebonyolítására alkalmas edzőterem, szintetikus jeges felülettel burkolt korcsolyapálya, korcsolyagép, a lövéstechnikát és bottechnikát fejlesztő eszközök, valamint Románia egyik legmodernebb sportorvosi központja kapott helyet. Potápi Árpád János, a miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelő államtitkára a megnyitón úgy vélekedett: a jégkorong Székelyföldön több mint játék, verseny vagy sport, a székely önmeghatározás részévé, közösségépítő erejévé vált. Az államtitkár szerint a magyar kormány a székely jövő mellett tette le a voksát, amikor 2016-ban a központ létrehozását támogatta. Hozzátette: a kormány további forrásokat biztosít az épület berendezéséhez. „A létesítmény attól is különleges, hogy egyszerre szolgálja mindhárom célt amelyre a nemzetpolitikát a következő időszakban is építeni kívánjuk: az identitás erősítését, a szülőföldön való boldogulás elősegítését és a családok támogatását” – fogalmazott az államtitkár. Hozzátette: a kultúra után a sport a legfontosabb identitásformáló erő. Ezért folyósított a magyar kormány támogatást az elmúlt időszakban több sportág székelyföldi megerősítéséhez. Az államtitkár a jégkorong mellett a futball utánpótlás nevelését és a lovassport hagyományainak az újjáélesztését említette.



## „Le kellene porolni a kisebbségi törvényt” – előrelépést vár autonómiaügyben az erdélyi magyar pártoktól Szili Katalin

Szili Katalin szerint az erdélyi magyar pártoknak és politikai szervezeteknek „le kellene porolniuk”, és közösen kellene aktualizálniuk a román parlamentben több mint egy évtizede elakadt kisebbségi törvény tervezetét, s közösen kellene dolgozniuk az oktatási törvény tervezetén is. A határon túli autonómiaügyekért felelős miniszterelnöki megbízott a Bihari Napló szerdai számában közölt interjúban beszélt az erdélyi magyar pártok és politikai szervezetek együttműködéséről és az előttük álló feladatokról. A megbízott szerint a magyar képviselők ezekben a kérdésekben olyan álláspontot képviselhetnének a román törvényhozásban, amelyek a teljes magyar közösség támogatását élvezik. A miniszterelnöki megbízott kedvező körülménynek tartotta, hogy Románia tölti be ebben a félévben az Európai Unió Tanácsának a soros elnökségét. Ez ugyanis lehetőséget biztosít arra, hogy a román kormány is belássa: a magyar közösség nem elszakadni akar Romániától, hanem a román államon belül kívánja azt az öngazgatást, önrendelkezést megvalósítani, amelyek az Európai Unió által vallott szubszidiaritás az alapja.

## Statisztikai adatbázist, intézményi tárházat indított útjára az RMDSZ

Erdélystat néven statisztikai szolgáltatás beindítását jelentette be csütörtökön Kolozsváron az RMDSZ. Az oldalon az Erdélyre és a romániai magyar közösség helyzetére vonatkozó statisztikai adatok, illetve erdélyi intézmények tárháza lelhető fel. Porcsalmi Bálint, a szövetség ügyvezető elnöke elmondta: az Erdélystat.ro portál magyar nyelven és magyar szempontok szerint rendezve tesz közzé olyan hivatalos romániai statisztikai adatokat, amelyek nyilvánosak ugyan, de esetenként nehezen elérhetők. Az RMDSZ kezdeményezésére létrehozott portál – melyet a Bethlen Gábor Alap támogatásával az Iskola Alapítvány működtet – az erdélyi magyar intézmények világáról is eligazítást kíván nyújtani felhasználóinak. Porcsalmi Bálint elmondta, hogy a portálnak tájékoztató funkciót szánnak, de nemcsak a nyers adatokat, hanem elemzéseket is közzé szeretnének tenni a felületen. Célnak tekintik, hogy a portál ne csak a múlttól és a jelenről szóljon, hanem előrejelzéseket is közöljön.

## Bármilyen, csak magyar ne: angol nyelvű kar létrehozásáról döntött a MOGYE szenátusa

Angol nyelvű kar létrehozásáról döntött a Marosvásárhelyi Orvosi, Gyógyszerészeti, Tudomány- és Technológiai Egyetem (MOGYTTE) szenátusa – erősítette meg a hírt szerdán az MTI-nek Szabó Béla professzor, a magyar tagozat vezetője. A professzor



hozzátette: román kollégáiktól értesültek a szenátusi döntésről, mert a magyar tagozat képviselői tiltakozásképpen október óta nem vesznek részt az egyetem vezető testületeiben. A szenátus arról döntött, hogy az angol kar létrehozását kéri a minisztériumtól. A Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem (MOGYE) és a Petru Maior Egyetem tavalyi egyesülése révén létrejött tanintézet szenátusának kedden hozott döntéseiről Benedek Imre, az egyetem magyar tagozatának rangidős professzora számolt be a Központ.ro portálon. Benedek Imre azt sérelmezte, hogy az egyetem vezetése évek óta ellenáll a magyar tagozat arra vonatkozó kérésének, hogy szervezzék önálló karba a magyar nyelvű képzést. Míg a magyar tagozattól megtagadta, az angol nyelvű képzés számára biztosította az intézmény szenátusa azt a szervezeti formát, mely bizonyos fokú önállóságot nyújt a tanintézetben belül.

## Kulturális-oktatási központokat hoz létre az RMDSZ a magyar kormány támogatásából

Az RMDSZ közleményben számolt be arról, hogy mire fordítja az Iskola Alapítvány a magyar kormány által a tavalyi évben megítélt 4,082 milliárd forint, azaz megközelítőleg 6 millió euró értékű támogatást. A közlemény szerint a magyar kormány támogatta a kolozsvári Minerva Egyesület Brassai Sámuel utca 5. szám és a Dávid Ferenc utca 4. szám alatti, 1320 négyzetméter területű telkének és a rajta álló öt, részben lelakott, részben pedig romos épületingatlanjának megvásárlását 2018 elején. Az Iskola Alapítvány célja a visszaszolgáltatott közösségi ingatlanvagyon hasznosítása. Az épületekben az egész Erdély számára fontos művelődési és tudományos központot hoznak létre, amelyekben a tervek szerint olyan közösségi terek kapnak helyet, amelyek az erdélyi és a kolozsvári magyar tudományos és kulturális jelenlét erősítéséhez hozzájárulnak - áll a közleményben. Nagyvárad belvárosában az Alapítvány az utolsó eladó szecessziós ingatlan, az 1911 és 1913 között épült Sonnenfeld-palota tulajdonjogát szerezte meg 2018 decemberében. A magyar épített örökség szerves részét képező ingatlan egy 2283 négyzetméteres telken, összességében több szinten közel 5500 négyzetméter bruttó összfelülettel rendelkezik.



## Tovább bővült a magyar állam támogatásából felújított óvodák száma a Bodroghözben

A magyar állam Kárpát-medencei óvodafejlesztési programjának köszönhetően a hét folyamán három felújított óvoda átadására került sor a Bodroghözben. Ladmócon, Nagykövesden és Kistárkányban a magyar kormány támogatásának köszönhetően újulhattak meg az említett oktatási intézmények, csakúgy mint az eddig felújított óvodák is, amelyek a Kárpát-medencei óvodafejlesztési program első és második ütemének



keretén belül újultak meg. A most átadott óvodák esetében a támogatást a tető felújítására és szigetelésére, a nyílászárók cseréjére, az épületek szigetelésére, külső és belső festésére és a játszóterek felszereltségének bővítésére használták fel a településeken. Az átadáson jelen volt Grezsa István óvodafejlesztésért felelős kormánybiztos, aki hangsúlyozta, hogy az anyaország felelősségvállalásának kifejezése az a támogatás, amely a határon túli magyarok szülőföldön való megmaradását, és a határon átnyúló nemzetegyesítést segíti. A megmaradás egyik fontos eleme az identitás megőrzése, amelyhez az oktatási intézmények nagyban hozzájárulhatnak. Az intézményi oktatás, nevelés pedig az óvodában kezdődik, ezért is kezelte az anyaország kiemelt területként az óvodák támogatását.

## Átadták a Csemadok-díjakat

Immár hagyományosan, a magyar kultúra napján, vagyis ma délután három órakor, országos emlékműsor kíséretében, Galántán adták át a Csemadok-díjakat, mellyel azoknak a munkásságát ismerik el, akik hosszú évtizedek óta tevékenykednek a szövetségben. A díjak odaítéléséről, a beérkezett javaslatok alapján, a Csemadok Országos Elnöksége még december 18-án tartott ülésén döntött. Csemadok Életmű Díjban részesült a párkányi Boócz Mária, a peredi Jónás Katalin, a somorjai Nagy Péter, a nagybalogi Pál Erzsébet és Dénes, valamint a komáromi Stirber Lajos. A Csemadok Közművelődési Díj kitüntetését az idén az almágyi Agócs Ildikó, az abaújszinei Hadas Katalin, az ipolybalogi Németh Ágota, a dobóruszkai Varga László és a diószegi Vígh Sándor vehette át. A Gyuresó István-díjat 2018-ban a pozsonypüspöki Reicher Gellért kapta. A Fábry Zoltán-díjban a pécsi Bokor Béla részesült.



## 2018-ban számos programot szerveztek a vajdasági magyar családoknak

Mintegy 10 ezer magyar gyermeknek segített a magyar kormány a külhoni magyar családok éve program támogatásain keresztül. A külhoni magyar családok évében a Vajdasági Nagycsaládos Egyesületek Szövetsége is számos programot szervezett. Krizsán Vilmos, a VANCSESZ elnöke kiemelte, a külhoni magyar családok éve programnak köszönhetően még több színvonalas rendezvényt tudtak szervezni a családok számára. Krizsán Vilmos külön kiemelte a házasság világnapját, az anyák napi ünnepséget, illetve a nemzetközi családi napot is, valamint számos rendezvényen való részvételt a Kárpát-medence különböző városaiban. „Megemlíteném még a nyolcadik táborunkat, a nemzetközi ifjúsági táborunkat is, ahol 52 résztvevő Kishegyesen július 9-től 14-ig vett részt. Ez most már egy hagyományos rendezvényünk, illetve tábor a fiatalok részére, 13-tól 17 éves fiatalok vesznek rajta részt. Nagyon hasznos, hiszen több szakember tart műhelymunkát,



előadásokat, foglalkozásokat a fiataloknak, akiktől a családra, illetve a közösségi életre vonatkozó hasznos információt kapnak a fiatalok”. – mondta el Krizsán Vilmos.

## Előrelépés a részarányos foglalkoztatás ügyében

Amint feloldódik a létszámstop a közszférában, és új munkahelyeket hirdetnek meg, a nemzeti kisebbségekhez tartozó jelöltet kell előnyben részesíteni, ha a jelentkezők azonos képesítéssel rendelkeznek. Ezt tartalmazza az a most elfogadott kormányrendelet, amely az állami hivatalnokokra vonatkozó részarányos foglalkoztatás szabályait részletesen szabályozza - tudta meg Pásztor Bálinttól, a Vajdasági Magyar Szövetség köztársasági parlamenti képviselőjétől a Szabadkai Magyar Rádió. Az adott állami hivatalban a magyar közösség tagjainak aránya el kell, hogy érje azt az arányt, amelyet a népszámlálás alapján állapítottak meg. Az elért eredményeket azonban csak akkor érezheti majd meg igazán a magyar közösség, ha véget ér a létszámstop - fogalmazott a politikus.



## Krakkóban megkezdődött a KMKSZ felgyújtásával gyanúsítottak pere

Megkezdődött Krakkóban annak a három lengyel állampolgárnak a pere, akiket a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) ungvári székházának tavaly február eleji felgyújtási kísérletével vádolnak. A vádirat szerint a Falanga nevű neonáci szervezethez, valamint a Változás nevű parlamenten kívüli lengyel oroszbarát törpepárthoz közelálló 28 éves Michal P. azzal bízta meg a másik két gyanúsítottat, hogy gyújtsák fel a KMKSZ ungvári épületét. Az eset 2018. február 4-én történt, a férfiak Molotov-koktélt dobtak be a KMKSZ-székház egyik ablakán. Az irodában tűz ütött ki, senki sem sérült meg. A lengyel közszolgálati hírtelevízió, a TVP Info szerint a három férfit „terrorszerű támadás” miatt vádolják. A TVP Info honlapján idézett vádirat szerint Michal P. azzal beszélte rá a két férfit a gyújtogatásra, hogy „kompromittálni kell” az ukrán szélsőséges nacionalistákat. A provokáció valódi célja az ukrán-magyar kapcsolatok megrontása volt.



## Elkészültek a kopácsi tangazdaság és ifjúsági központ bungalói is

A „2015 a küllhoni magyar szakképzés éve” program keretében a Horvátországi Magyar Pedagógusok Fóruma (HMPF) megpályázta egy tangazdaság és ifjúsági központ létrehozását, és készített egy többéves tervet. A megvásárolt kopácsi ingatlan felújítása és képzési központtá való alakítása – amelyet a Nemzetpolitikai Államtitkárság és a Bethlen



MINISZTERELNÖKSÉG  
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG  
STRATÉGIAI TERVEZŐ ÉS TÁJÉKOZTATÁSI FŐOSZTÁLY

Gábor Alap támogatásával sikerült megvalósítani – a végéhez közeledik. „Nemrég fejeződött be a tíz bungaló építése és felszerelése, mindegyikben két emeletes ágy, négy szék, egy asztal, valamint egy szekrény kapott helyet. Terveink szerint különböző nyári táborokat fogunk tartani a létesítményben, melyekre már adtunk is be pályázatot. Fontosnak tartjuk a szórványban élő fiatalok táboroztatását, de természetesen a magyar környezetben élő gyerekeknek is számos izgalmas programot tervezünk” – mondta Pálincás Krisztián, a Horvátországi Magyar Pedagógusok Fórumának irodavezetője.

